

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	20212 - Història Universal de la Baixa Edat Mitjana
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	20212 - Història Universal de la Baixa Edat Mitjana
Crèdits	2.4 presencials (60 hores) 3.6 no presencials (90 hores) 6 totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 2S(Campus Extens)
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Jaime Sastre Moll jaime.sastre-moll@uib.es				No hi ha sessions definides		

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau d'Història	Obligatòria	Segon curs	Grau

Contextualització

Aquesta assignatura es troba dins el mòdul d'Història Medieval Universal. Té com a objectiu introduir els alumnes d'humanitats en la connexió de les societats i cultures medievals a la Baixa Edat Mitjana, singularment aquelles que encerclen el bassí de la Mediterrània. Es remarcarà d'una manera especial la configuració d'un mapa social, religiós, cultural i polític dels segles XIII-XV segons les tesis exposades per J. Le Goff, Robert Barlett, Pierre Guichard, Henri Bresch i altres amb el propòsit de ser una continuïtat de l'assignatura de primer curs (Societats i cultures en l'Edat Mitjana) que contemple aspectes del primer període d'aquesta època històrica.

Requisits

Malgrat l'assignatura té un caràcter introductori i de formació bàsica i no tenir requisits essencials seria convenient als alumnes iniciar-se en la lectura de llibres i articles en francès, italià i anglès.

Competències

L'assignatura se centra en l'àmbit geogràfic de la Mediterrània i de l'Occident europeu a l'època de l'Edat Mitjana.

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	20212 - Història Universal de la Baixa Edat Mitjana
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Específiques

1. CE-2 Conèixer les principals obres bibliogràfiques que traten cadascun dels períodes històrics en estudi..
2. CE-5 Analitzar la situació de les societats humanes en les diverses èpoques històriques, i relacionar-les amb l'espai geogràfic on es desenvoluparen..
3. CE-6 Emprar el criteri de multicausalitat per entendre, analitzar i explicar els fenòmens històrics i els comportaments socials..
4. CE-11 Comprendre les relacions establides entre les societats que des d'ambits geogràfics i culturals distints han de compartir un mateix espai temporal..
5. CB-2 Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements d'història al seu treball i posseir les competències en l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes i/o qüestions dins l'àrea de la història..
6. CB-3 Que els estudiants tinguin la capacitat de interpretar dades rellevants dins l'àrea de la història, per tal d'emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica..
7. CB-5 Que hagin desenvolupat habilitats d'aprenentatge necessàries per seguir estudis posteriors a l'àrea d'història..
8. CG-2 Que l'alumne sigui capaç d'explicar, analitzar i comprendre amb un llenguatge propi les característiques essencials d'una determinada època històrica..
9. CG-3 Que sigui capaç de comprendre i explicar comportaments actuals i els identifiqui com a un procés històric, tot relacionant fets, problemes, circumstàncies i comportaments individuals i col·lectius..

Continguts

Els coneixements i les competències que es pretenen assolir mitjançant l'assignatura es presenten en l'estructura del temari.

Continguts temàtics

1. Situació política d'Europa en el segle XIII. La Teocràcia pontifícia i la crisi del Sacre Imperi
La situació política d'Europa en el segle XIII.
La Teocràcia Pontifícia i la Crisi del Sacre Imperi Romà Germànic.
2. Els fonaments polítics d'Europa i l'equilibri institucional: El Parlament a França i Anglaterra.
Els inicis del Parlamentarisme a França i Anglaterra. La Carta Magna.
3. Les Repúbliques italianes en el segle XIII
Les Repúbliques del Nord d'Itàlia: Venècia, Gènova, Florència, Milà.
Els Estats Pontificis.
Els regnes del Sud d'Itàlia: el regne de Nàpols i els regnes de les Dues Sicílies.
4. Les ànsies reformistes espirituals a la B. E. Mitjana: Ordes mendicants i altres formes de pietat popular.
Les Ordes Mendicants: Dominics i Franciscans.
Altres ordes religioses pauperistes.
L'Espiritualitat d'Europa en el segle XIII. Les tendències herètiques: els càtars.
5. La revolució urbana medieval: L'aparició d'un art nou. El gòtic de les catedrals. El naixement de les Universitats i les escoles municipals.

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	20212 - Història Universal de la Baixa Edat Mitjana
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

6. La ruptura de l'equilibri: La Pesta Negra a Europa.

Els primers mals anys. La Peste Negra (1348). Altres pestes i epidèmies. Impacte demogràfic europeu. Les seves conseqüències.

La recuperació demogràfica. Els seu impacte en l'espiritualitat.

7. El desenvolupament de les ciutats i la seva activitat comercial; principals focus. Artesania i comerç; gremis i confraries.

8. L'ampliació de l'àrea comercial europea: el gran comerç atlàntic; el comerç del Bàltic i de la Mar del Nord; el comerç a la Mediterrània. Consultats, Fires i mercats, la moneda, el capitalisme inicial.

9. Els grans conflictes internacionals a la B. E. M. : El Papat d'Avinyó; La Guerra dels Cent Anys; l'expansió catalano-aragonesa a la Mediterrània; La fi de l'Imperi Bizantí.

10. La situació del jueus a Europa en els segle XIII - XV.

La situació del judaisme a Europa en els segle XIII-XV. Alhames, Calls i juderies.

La seva importància social, cultural, econòmica i sanitàries.

Metodologia docent

La metodologia consistirà en l'exposició del tema de part del professor i el comentari d'alguns textos relatius al tema, intentant donar una visió general de cadascun dels apartats ressenyats en el qüestionari temàtic.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques		Grup gran (G)	Marcar les directrius generals del tema juntament amb la bibliografia específica. Determinar els textos més adients per comprendre els principals punts temàtics i les qüestions que han suscitat divergències entre els autors que s'han ocupat del tema. Els alumnes podran intervenir formulant breus i adequades preguntes sobre el tema.
Classes teòriques		Grup gran (G)	Exposició i comentari de textos. El textos seràn previament consultats pels alumnes, dels quals els professor extreuran unes qüestions que seran debatudes a l'aula de classe.
Classes pràctiques		Grup gran (G)	Seràn visites a Museus, Monestirs, Arxius o biblioteques on l'alumne entrarà en contacte amb una realitat: un edifici, un llibre, un pergami d'època medieval. Es preten que mitjançant preguntes els alumnes consolidin coneixements i sàpiguen donar resposta a problemes reals.

Activitats de treball no presencial

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	20212 - Història Universal de la Baixa Edat Mitjana
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual		Treball autònom individual, d'acord amb les directrius i el material indicat pel professor, que fomenti l'estudi, l'aprenentatge i l'accés a diferents fonts d'informació. Els alumnes convendran amb el professor el llibre del qual hauran de fer una resenya. El tema serà a convenir i sempre amb relació amb el contingut temàtic.

Estimació del volum de treball

A més dels comentaris fets a classe l'alumne/a haurà de fer una resenya d'un llibre que serà elegit pel professor, sobre un tema específic i concret.

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		60	2.4	40
Classes teòriques		45	1.8	30
Classes teòriques		10	0.4	6.67
Classes pràctiques		5	0.2	3.33
Activitats de treball no presencial		90	3.6	60
Estudi i treball autònom individual		90	3.6	60
Total		150	6	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Serà imprescindible obtenir una nota superior al 50% dels coneixements teòrics per aconseguir una nota positiva de l'assignatura.

Classes teòriques

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (Recuperable)
Descripció	Marcar les directrius generals del tema juntament amb la bibliografia específica. Determinar els textos més adients per comprendre els principals punts temàtics i les qüestions que han suscitat divergències entre els autors que s'han ocupat del tema. Els alumnes podran intervenir formulant breus i adequades preguntes sobre el tema.

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 70% per l'itinerari A

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	2012 - Història Universal de la Baixa Edat Mitjana
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Classes teòriques

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves de resposta breu (Recuperable)
Descripció	Exposició i comentari de textos. El textos seràn previament consultats pels alumnes, dels quals els professor extreuran unes qüestions que seràn debatudes a l'aula de classe.
Criteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A	

Classes pràctiques

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Proves de resposta breu (Recuperable)
Descripció	Seràn visites a Museus, Monestirs, Arxius o biblioteques on l'alumne entrarà en contacte amb una realitat: un edifici, un llibre, un pergami d'època medieval. Es preten que mitjançant preguntes els alumnes consolidin coneixements i sàpiguen donar resposta a problemes reals.
Criteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A	

Estudi i treball autònom individual

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Proves de resposta breu (Recuperable)
Descripció	Treball autònom individual, d'acord amb les directrius i el material indicat pel professor, que fomenti l'estudi, l'aprenentatge i l'accés a diferents fonts d'informació. Els alumnes convendran amb el professor el llibre del qual hauran de fer una ressenya. El tema serà a convenir i sempre amb relació amb el contingut temàtic.
Criteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A	

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Es presenta una sucinta bibliografia bàsica que serà degudament ampliada amb aquella específica o complementària que el professorat recomanarà en cada tema.

Bibliografia bàsica

CLARAMUNT, S. et alii: Historia de la Edad Media, Barcelona, Ariel 2008
DUBY, Georges: Europa en la Edad Media, Barcelona Paidós, 1999
GARCIA de CORTAZAR, J. A. SESMA MUÑOZ, J. A. et alii: Historia de la Edad Media; una síntesis interpretativa, Alianza 1998
LAREDO QUESADA, M. A.: Historia Universal, II vols. 2º Edad Media, Barcelona, Vicens Vives 2004, (2ª edición).
BONNASSIE, Pierre: Vocabulario básico de historia medieval, Barcelona, Ed. Crítica 1983
ALVAREZ PALENZUELA, V. A. Historia Universal de la Edad Media, Barcelona, Ed. Ariel 2005
MACKAY, A.: Atlas de Europa Medieval, Madrid, Ed. Cátedra 1999
BARTLETT, Robert: La formación de Europa: conquista, civilización y cambio cultural: 950-1350. Valencia, Univ. de Valencia 2003.

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	20212 - Història Universal de la Baixa Edat Mitjana
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Bibliografia complementària

MITRE FERNANDEZ, Emilio: Textos y documentos de época medieval, Barcelona, Ariel Practicum 1998.

Altres recursos

El professor aportarà aquells textos més adients a una sessió de classe, per donar una informació puntual sobre un tema.

Aquestes aportacions també podran ser exigides a l'hora de realitzar l'examen.

